

UZASADNIENIE

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 1 projektowanej ustawy ma na celu umożliwienie wydawania rozporządzeń przez ministra właściwego do spraw rolnictwa nie tylko w przypadku, gdy z przepisów wspólnotowych wynika obowiązek wydania przepisów krajowych, ale również wtedy, gdy przepisy wspólnotowe przewidują możliwość wydania przepisów przez państwo członkowskie. Przykładem takiej sytuacji, w której przepis wspólnotowy wskazuje na możliwość wydania przepisów krajowych, a nie na obowiązek ich wydania, jest np. art. 17 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2076/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającego środki przejściowe do celów wdrożenia rozporządzeń (WE) nr 853/2004, nr 854/2004 oraz nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz nr 854/2004 (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 83, z późn. zm.), w którym jest mowa o możliwości zezwolenia przez państwo członkowskie na przywóz mały i produktów rybołówstwa. W związku z powyższym planowana zmiana brzmienia art. 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia również w przypadku, gdy przepisy wspólnotowe wskazują na fakultatywne uregulowanie niektórych wymagań dotyczących produkcji i wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego przez państwa członkowskie.

Zmiany proponowane w art. 1 pkt 2 i w pkt 4 projektowanej ustawy wynikają z potrzeby pełnego wdrożenia przepisów dyrektywy Rady 2002/99/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiającej przepisy sanitarne regulujące produkcję, przetwarzanie, dystrybucję oraz wprowadzanie produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 18 z 23.01.2003, str. 11; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 38, str. 124).

Przepisy art. 3 i 4 dyrektywy Rady 2002/99/WE określają warunki produkcji i dystrybucji produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z gospodarstw lub zakładów lub obszarów podlegających ograniczeniom w zakresie zdrowia zwierząt, mających zastosowanie do poszczególnych gatunków zwierząt wrażliwych na określoną jednostkę chorobową lub produktów pochodzenia zwierzęcego.

Przepisy art. 9 i 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego wdrażają do polskiego porządku prawnego ww. przepisy dyrektywy Rady 2002/99/WE.

W obecnym brzmieniu przepisy art. 9 ust. 2 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego nie uwzględniają odstępstwa przewidzianego w ust. 2 art. 4 dyrektywy Rady 2002/99/WE dopuszczającego do produkcji, przetwarzania i dystrybucji produktów rybołówstwa oraz żywych małży pochodzących z gospodarstwa, zakładu lub obszaru podlegającego ograniczeniom, nakazom lub zakazom wydanym na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, po spełnieniu warunków określonych w przepisach wspólnotowych dotyczących warunków zdrowotnych zwierząt akwakultury (dyrektywa Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób, która uchyla dyrektywę 91/67/EWG, do której odwołują się przepisy ust. 2 art. 4 dyrektywy Rady 2002/99/WE). Zgodnie z przepisami dyrektywy Rady 2006/88/WE warunkiem, po spełnieniu którego dopuszcza się wprowadzenie na rynek produktów rybołówstwa oraz żywych małży do przetwórstwa w celu produkcji żywności, jest brak klinicznych objawów choroby u tych zwierząt. W związku z powyższym planowana zmiana ustawy wyłącza produkty rybołówstwa i żywe małże z grupy produktów pochodzenia zwierzęcego, do których stosują się wymagania dotyczące produkcji i wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom, nakazom lub zakazom w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt.

Ponadto zmiana brzmienia art. 9 ust. 2 i art. 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego ma na celu doprecyzowanie, że wymagania dotyczące produkcji i wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom, nakazom lub zakazom w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, dotyczą tylko tych produktów pochodzenia zwierzęcego lub zwierząt, z których pozyskuje się te produkty, do których stosują się ograniczenia, nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt, a nie wszystkich gatunków zwierząt lub wszystkich rodzajów produktów pochodzenia zwierzęcego, które znajdują się w gospodarstwie, zakładzie lub obszarze, do którego stosują się w danym przypadku przepisy dotyczące zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Czyli w przypadku wprowadzania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku ze zwalczaniem grypy ptaków, wymagania dotyczące produkcji i wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom, nakazom lub

zakazom, będą miały zastosowanie do ptaków, natomiast przepisy te nie będą miały zastosowania do produkcji mięsa wieprzowego i wołowego.

Jednocześnie w proponowanej zmianie brzmienia art. 9 ust. 1 do katalogu wymagań dodano przepisy o paszach. Pasze, które nie spełniają powyższych wymagań, np. zawierają niedozwolone białko zwierzęce, metale ciężkie, mikotoksyny, antybiotyki, podawane zwierzętom, od których lub z których pozyskuje się żywność, mogą w poważny sposób wpłynąć na jakość zdrowotną pozyskanego od tych zwierząt mięsa czy mleka.

Ponadto w projektowanej ustawie nastąpi zmiana upoważnienia do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw rolnictwa określonego w obecnie obowiązującej ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego w art. 10 ust. 2. W ww. upoważnieniu do wydania rozporządzenia zrezygnowano z określenia obowiązku wystawiania świadectw zdrowia oraz określania wymagań dla tych świadectw w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom. Jednocześnie w przypadku wystąpienia konieczności pilnego określenia w prawodawstwie krajowym wzoru świadectwa zdrowia dla produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od zwierząt z obszarów podlegających ograniczeniom, w związku z występowaniem określonej choroby zakaźnej zwierząt, zakres projektowanego upoważnienia ustawowego będzie pozwalać na określenie wzoru takiego świadectwa. Obowiązek zaopatrywania produktów pochodzenia zwierzęcego w świadectwa powinien wynikać, zgodnie z przepisami art. 5 dyrektywy Rady 2002/99/WE, z przepisów szczegółowych wydanych przez Unię Europejską.

Natomiast proponowana zmiana art. 9a ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego dotyczy warunków wywozu produktów pochodzenia zwierzęcego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich w zakresie wystawiania świadectw weterynaryjnych oraz nakładania plomb na środki transportu.

Zgodnie z obecnym brzmieniem ww. artykułu istnieje już obowiązek zaopatrywania wywożonych produktów w świadectwa zdrowia. Przepisy te zakładają bezpośredni wywóz produktów z zakładu produkcji do państwa przeznaczenia, nie uwzględniając możliwości przechowywania takich produktów w magazynach i chłodniach składowych oraz dalszej możliwości łączenia produktów pochodzących z różnych zakładów w jedną przesyłkę, która zostanie wywieziona do miejsca przeznaczenia w państwie trzecim. Nie odzwierciedla to sytuacji, do których może dochodzić w praktyce. Proponowany przepis umożliwi zastosowanie takiej procedury wraz z wystawieniem świadectwa zdrowia dla takich samych produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych w różnych zakładach

i stanowiących jedną przesyłkę. Dotychczasowa praktyka wysyłania produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z różnych zakładów, które przed wysyłką zostały zgromadzone w jednym zakładzie, z wieloma świadectwami zdrowia budzi zastrzeżenia właściwych władz państw trzecich. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie zmiany w art. 9a.

Ponadto projektowana zmiana art. 9a ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego w odniesieniu do obowiązku nakładania plomby na środek transportu, kontener lub pojemnik, którymi produkty pochodzenia zwierzęcego są wywożone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich, rozszerza możliwości dotyczące zabezpieczenia weterynaryjnego wysyłanych produktów przez nałożenie plomby weterynaryjnej również na kontener lub pojemnik.

Obowiązek plombowania środków transportu, którymi są wywożone produkty pochodzenia zwierzęcego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich, został wprowadzony w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. Nr 64, poz. 429) w celu wyeliminowania możliwości zamiany, przeładunku lub doładowania produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż objęte świadectwem zdrowia w związku z problemami, jakie miały miejsce przy wywozie produktów pochodzenia zwierzęcego do Federacji Rosyjskiej. Obecnie organy Inspekcji Weterynaryjnej mają obowiązek nakładania plomb na wszystkie rodzaje środków transportu, w tym również środki transportu morskiego i lotniczego. Zgodnie z prawodawstwem Unii Europejskiej kontrola weterynaryjna przy eksporcie produktów pochodzenia zwierzęcego do państw trzecich odbywa się w miejscu załadunku towarów, tj. w zakładzie produkcyjnym, chłodni składowej, magazynie logistycznym. Urzędowy lekarz weterynarii po skontrolowaniu, czy przeznaczone do wysyłki produkty spełniają wymagania państwa trzeciego, nadzoruje ich załadunek i wystawia świadectwo zdrowia oraz nakłada plombę na środek transportu, którym produkty te są wywożone. Jednakże z doświadczeń Inspekcji Weterynaryjnej wynika, że realizacja wymogu nakładania plomb na wszystkie środki transportu tuż po załadunku towarów jest w pewnych przypadkach niemożliwa do zrealizowania, w szczególności w przypadku towarów przewożonych statkami lub samolotami. Nałożenie plomby na ładownie statku lub samolotu oznaczałoby zakaz wejścia do tych pomieszczeń przez obsługę tych środków transportu, co stałoby w sprzeczności z przepisami regulującymi zasady transportu morskiego i powietrznego. Należy zauważyć, że np. art. 141 ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. Nr 138, poz. 1545, z późn. zm.) stanowi, że pieczę nad ładunkiem od jego przyjęcia do wydania sprawuje przewoźnik, co oznacza, że musi on mieć możliwość wejścia

w każdym czasie do ładowni i sprawdzenia, czy przewożony towar nie zagraża bezpieczeństwu rejsu. Biorąc pod uwagę powyższe, proponuje się rozszerzyć i uelastyczyć przepisy dotyczące nakładania plomb weterynaryjnych również na kontenery i pojemniki, którymi produkty pochodzenia zwierzęcego mogą być wywożone do państw trzecich w ładowniach statków czy środków transportu lotniczego, bez konieczności plombowania całej ładowni takiego środka transportu.

Ponadto w projekcie ustawy wprowadza się obowiązek ponownego plombowania środków transportu, którymi produkty pochodzenia zwierzęcego są wywożone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich, w przypadku gdy organ celny zerwie plombę uprzednio nałożoną na środek transportu przez organy Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami środki transportu są plombowane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej po każdym załadowaniu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich. W przypadku przeprowadzenia kontroli środka transportu przez służbę celną plomba weterynaryjna jest zrywana, a po zakończeniu kontroli służba celna ponownie nakłada wyłącznie swoją plombę na środek transportu. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie obowiązku ponownego plombowania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej także środków transportu, którymi produkty pochodzenia zwierzęcego są wywożone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich w celu potwierdzenia odpowiedniej jakości zdrowotnej tych produktów właściwym służbom weterynaryjnym państwa ich przeznaczenia.

Procedura ponownego nakładania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej plomby na środek transportu, kontener lub pojemnik, którymi produkty są wywożone, może powodować utrudnienia przy wywozie produktów pochodzenia zwierzęcego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich z uwagi na konieczność oczekiwania przewoźnika przesyłki na przybycie organu Inspekcji Weterynaryjnej, który ponownie nałoży plombę. Jednocześnie jednak wprowadzenie obowiązku ponownego nakładania plomb weterynaryjnych w przypadku, o którym mowa powyżej, wynika z wymagań państw trzecich, w szczególności Federacji Rosyjskiej. Stwierdzenie braku plomby weterynaryjnej na środku transportu, kontenerze lub pojemniku, którymi wywiezione zostały z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich produkty pochodzenia zwierzęcego, przez służby weterynaryjne państwa trzeciego może spowodować wycofanie produktów z terytorium tego państwa. Zgodnie z przepisami o weterynaryjnej kontroli granicznej produkty te będą musiały zostać poddane unieszkodliwieniu. Należy podkreślić, że

wprowadzenie wymogu ponownego plombowania przesyłki leży jedynie w interesie przewoźnika i niepodporządkowanie się tej procedurze może pociągnąć za sobą brak możliwości wwozu towarów na terytorium państwa przeznaczenia.

Mając na uwadze powyższe, niezbędne będzie doprecyzowanie kwestii organizacyjnych i proceduralnych dotyczących współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej i służby celnej, takich jak m.in. informowanie przez służby celne przewoźników o obowiązku ponownego zaplombowania przesyłki przez organy Inspekcji Weterynaryjnej czy zorganizowanie całodobowych dyżurów urzędowych lekarzy weterynarii, tak aby zminimalizować ewentualne utrudnienia przy wywozie produktów. Kwestie te zostaną określone w porozumieniach między organami Inspekcji Weterynaryjnej i organami celnymi, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 30 marca 2007 r. w sprawie warunków i sposobu współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi (Dz. U. Nr 77, poz. 519). W przypadku zaistnienia konieczności, warunki i sposób współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi mogą zostać doprecyzowane w ww. rozporządzeniu, wydawanym przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych na podstawie art. 4a ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842, z późn. zm.).

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 5 projektowanej ustawy dotycząca nadania nowego brzmienia art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego wynika z konieczności ujednolicenia terminologii stosowanej w ww. ustawie z terminologią określoną w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14). W obowiązujących przepisach prawa brak definicji zwierząt rzeźnych.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 6 projektowanej ustawy dotyczy nadania nowego brzmienia art. 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego. Zgodnie z art. 13 ww. ustawy dotyczącym prowadzenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, produkcja ta jest zawężona jedynie do niewielkiej części produkcji zakładu. Proponowana zmiana ma na celu zniesienie tego ograniczenia. Zaproponowane nowe brzmienie art. 13 ww. ustawy wynika z faktu, że zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi wdrożenia niektórych przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny żywności pochodzenia zwierzęcego” (publikacja

Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Ochrony) wprowadzenie w przepisach wspólnotowych (art. 1 ust. 5 lit. b (ii) rozporządzenia (WE) nr 853/2004) pojęcia „działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej” miało na celu stworzenie możliwości produkcji drobnym producentom żywności, produkujących na małą skalę na rynek lokalny małych ilości środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, sprzedawanych bezpośrednio konsumentom (np. w sklepie) lub dostarczającym produkty pochodzenia zwierzęcego do innych lokalnych przedsiębiorstw prowadzących handel detaliczny (sklepów, katering). Ponadto, zgodnie z ww. wytycznymi, pojęcie „marginalna, lokalna i ograniczona” powinno dopuszczać możliwość kontynuowania tendencji, jaka obecnie występuje w danym państwie członkowskim. Zakłady takie powinny spełniać wymagania określone w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319). W związku z powyższym oraz z uwagi na interes polskich drobnych producentów żywności nie jest zasadne zawężenie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej jedynie do niewielkiej części produkcji zakładu, jak wynika z obecnie obowiązującego brzmienia art. 13 ust. 2 przedmiotowej ustawy.

Natomiast proponowana zmiana ust. 2 w art. 14 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego dotyczy zmiany upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia dotyczącego wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego o tradycyjnym charakterze i polega na usunięciu z tego upoważnienia obowiązku określenia przez tego ministra wymagań dla produktów pochodzenia zwierzęcego o tradycyjnym charakterze. W art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego zdefiniowane zostało pojęcie produktów pochodzenia zwierzęcego o tradycyjnym charakterze. Są to produkty rolne i środki spożywcze, o których mowa w przepisach krajowych lub w przepisach Unii Europejskiej dotyczących oznaczeń geograficznych, nazw pochodzenia lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, lub produkty rolne i środki spożywcze umieszczone na liście produktów tradycyjnych, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych. Wymagania dla takich produktów zostały już ustalone, np. w odpowiednich specyfikacjach, w związku z powyższym określanie w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przez

produkty o tradycyjnym charakterze (np. wymagań fizycznych czy chemicznych), stało się niecelowe. Również kryteria mikrobiologiczne, jakie mają zastosowanie do produktów mlecznych o tradycyjnym charakterze, zostały już określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1) obowiązującym wprost we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 8 lit. b oraz pkt 15 lit. b projektowanej ustawy dotyczy wprowadzenia zakazu umieszczania na rynku żywności pozyskanej ze zwierząt lub od zwierząt, którym podawano produkty lecznicze, jeżeli produkty te pozyskano przed upływem okresu karencji określonego dla danego produktu leczniczego. Przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego wprowadzają jedynie zakaz podawania zwierzętom, z których lub od których pozyskuje się produkty pochodzenia zwierzęcego, substancji niedozwolonych oraz pozyskiwanie takich produktów od zwierząt lub ze zwierząt, w których tkankach lub narządach stwierdzono obecność tych substancji. Ponadto przepisy tej ustawy oraz ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt regulują kwestie podawania zwierzętom substancji o działaniu beta-agonistycznym, hormonalnym oraz tyreostatycznym w celu leczniczym lub zootechnicznym oraz wprowadzania na rynek produktów pozyskanych od tych zwierząt. Jednakże należy mieć na uwadze, że produkty lecznicze, w tym w szczególności weterynaryjne produkty lecznicze stosowane u zwierząt w celach leczniczych lub zootechnicznych, nie są substancjami niedozwolonymi oraz tylko część z nich stanowi substancje o działaniu beta-agonistycznym oraz hormonalnym. Uwzględniając powyższe, szczególnie istotne jest ze względów na ochronę zdrowia publicznego zapobieżenie wprowadzaniu na rynek żywności pochodzenia zwierzęcego, w której znajdują się pozostałości produktów leczniczych, np. antybiotyków, w ilościach przekraczających dopuszczalne stężenie. Dlatego też proponuje się wprowadzenie do przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego odpowiedniego zakazu oraz rozszerzenie katalogu przepisów karnych o karę dla osób wykorzystujących zwierzęta, którym podawano produkty lecznicze, do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, jeżeli nie upłynął okres karencji dla tych produktów.

Jednocześnie proponuje się wprowadzenie możliwości stosowania kar pieniężnych, wymierzanych w drodze decyzji administracyjnej przez powiatowego lekarza weterynarii, w przypadku wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym będących zwierzętami, którym podawano produkty lecznicze, jeżeli produkty te pozyskano

i wprowadzono na rynek przed upływem okresu karencji określonego dla danego produktu leczniczego wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 1 pkt 8 lit. b projektu ustawy. Możliwość taka została wprowadzona w art. 1 pkt 16 przedmiotowego projektu ustawy. Karze takiej będzie podlegać prowadzący przedsiębiorstwo sektora spożywczego. Zakres przedmiotowy ustawy nie obejmuje wprowadzanych na rynek żywych zwierząt, od których lub z których pozyskuje się produkty pochodzenia zwierzęcego. Sankcje karne za wprowadzanie do obrotu takich zwierząt są określone w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Ponadto zmiana proponowana w art. 1 pkt 8 lit. a oraz pkt 15 lit. a projektowanej ustawy, dotycząca zmiany art. 16 ust. 2 oraz art. 25 pkt 1 i 2, ma charakter zmiany technicznej i jej celem jest wyeliminowanie niewłaściwego zakwalifikowania substancji tyreostatycznych do substancji hormonalnych. Substancje tyreostatyczne wykazują działanie hamujące wydzielanie hormonów tarczycy i w związku z tym nie są zaliczane do substancji hormonalnych, dlatego też niezbędne jest odpowiednie przereformowanie ww. przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego.

Natomiast zmiana proponowana w art. 1 pkt 8 lit. c projektowanej ustawy dotycząca art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego ma na celu wprowadzenie odesłania do aktualnego przepisu, gdyż powoływane w nim rozporządzenie Rady (EWG) nr 2377/90 z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiające wspólnotową procedurę dla określania maksymalnego limitu pozostałości weterynaryjnych produktów leczniczych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 224 z 18.08.1990, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 111), zostało uchylone przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 470/2009 z dnia 6 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowe procedury określania maksymalnych limitów pozostałości substancji farmakologicznie czynnych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2377/90 oraz zmieniające dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 152 z 16.06.2009, str. 11). Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 6 lipca 2009 r.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 9 oraz pkt 11 – 12 projektowanej ustawy dotyczy pozyskiwania mięsa przeznaczonego na użytek własny posiadacza zwierzęcia. Przepisy rozporządzeń wspólnotowych dotyczących produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, przede wszystkim rozporządzenia nr 852/2004 i nr 853/2004, nie regulują kwestii produkcji podstawowej na własny domowy użytek oraz domowego przygotowywania, przetwarzania

lub składowania żywności na własny domowy użytek. W związku z powyższym kwestie te mogą być uregulowane w przepisach krajowych.

Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące produkcji mięsa na własny użytek zostały wprowadzone do prawodawstwa krajowego ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. Nr 64, poz. 429) oraz zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. Nr 132, poz. 919).

Proponowane w projekcie ustawy zmiany mają na celu umożliwienie pozyskiwania mięsa na użytek własny również w innym miejscu niż gospodarstwo pochodzenia zwierzęcia. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami dopuszcza się ubój na terenie gospodarstwa utrzymywanych w tym gospodarstwie cieląt do szóstego miesiąca życia, świń, owiec, kóz, drobiu oraz zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny. Projektowana zmiana umożliwi dokonanie uboju zwierzęcia, z którego mięso przeznaczone jest na użytek własny posiadacza zwierzęcia, w gospodarstwie, bez określania, czy jest to gospodarstwo, w którym utrzymywane jest to zwierzę, czy też inne. Dzięki temu, np. zwierzę to będzie poddawane ubojowi w gospodarstwie prowadzonym przez osobę posiadającą uprawnienia do zawodowego uboju zwierząt, w którym jest możliwe dokonanie uboju w warunkach zapewniających większe bezpieczeństwo zarówno pozyskanego mięsa, jak i osób dokonujących uboju, niż w gospodarstwie prowadzonym przez posiadacza zwierzęcia. Przy tak przeprowadzonym uboju zwierzęcia, posiadaczem mięsa z niego pozyskanego nadal pozostaje właściciel tego zwierzęcia, ale mięso takie nie może być oferowane do sprzedaży.

Ponadto projekt ustawy przewiduje, że w przypadku gdy ma miejsce ubój zwierząt w celu pozyskania mięsa na użytek własny w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym te zwierzęta były utrzymywane, działalność ta będzie podlegać rejestracji przez powiatowego lekarza weterynarii. Przyjęto również, że ten rodzaj działalności wyłączony zostanie z obowiązku sporządzania projektu technologicznego zakładu.

Wymagania dla gospodarstw, w których dokonywany będzie ubój zwierząt przeznaczonych na użytek własny posiadacza zwierzęcia, zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 10 projektowanej ustawy dotyczy zmiany brzmienia art. 18 określającego zasady przeprowadzania szkoleń myśliwych z zakresu patologii występujących u zwierząt łownych oraz produkcji i obróbki zwierząt łownych i ich mięsa po ich upolowaniu, o którym mowa w załączniku III w sekcji IV w rozdziale I rozporządzenia nr 853/2004. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 18 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego szkolenie myśliwych przeprowadza podmiot, który uzyskał upoważnienie powiatowego lekarza weterynarii. W proponowanej zmianie przewiduje się, że za udzielanie upoważnień podmiotom do przeprowadzania szkolenia dla myśliwych odpowiadać będzie wojewódzki lekarz weterynarii, a nie jak dotychczas powiatowy lekarz weterynarii. Wprowadzenie tej zmiany ma na celu odciążenie powiatowych lekarzy weterynarii, którzy przy obecnym zakresie zadań oraz często niewystarczającej obsłudze kadrowej i finansowej mają trudności z wywiązaniem się z powyższego obowiązku. Ponadto wojewódzki lekarz weterynarii jako organ odpowiedzialny za dokonywanie analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i wymagań weterynaryjnych przy ich produkcji na obszarze województwa jest organem lepiej przygotowanym do wydawania upoważnień dla podmiotów, które zamierzają prowadzić działalność polegającą na szkoleniu myśliwych.

Proponowana zmiana art. 18 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego rozszerza również upoważnienie do wydania rozporządzenia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa o określenie sposobu przekazywania informacji o stwierdzeniu podczas oględzin tuszek drobnej zwierzyny łownej nietypowych cech lub zaobserwowania nietypowego zachowania zwierzęcia przed jego uśmierceniem, czy informowanie o podejrzeniu, że miało miejsce skażenie środowiska. Zgodnie z załącznikiem III rozdział III ust. 2 rozporządzenia nr 853/2004 „Przeszkolona osoba, w przypadku stwierdzenia podczas oględzin nietypowych cech, zaobserwowania nietypowego zachowania zwierzęcia przed jego uśmierceniem czy podejrzenia o skażenie środowiska, zobowiązana jest powiadomić o tym fakcie właściwe władze”. Przepis ten dotyczy drobnej zwierzyny łownej – zajęczaków oraz dzikich ptaków. Przeszkolona osoba w takiej sytuacji ma obowiązek powiadomić właściwe władze, jednakże ani sposób, ani forma powiadomienia nie zostały określone. Obecnie w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie przeprowadzania szkolenia myśliwych (Dz. U. z 2007 r. Nr 5, poz. 39) uwzględniona jest jedynie forma takiego powiadamiania w odniesieniu do pozyskiwania mięsa grubej zwierzyny łownej. Mając na uwadze powyższe, proponowana zmiana rozszerza upoważnienie do wydania rozporządzenia dla ministra właściwego do

spraw rolnictwa o określenie sposobu przekazywania informacji o stwierdzeniu podczas oględzin tuszek drobnej zwierzyny łownej nietypowych cech lub zaobserwowania nietypowego zachowania zwierzęcia przed jego uśmierceniem oraz sposób informowania o podejrzeniu, że miało miejsce skażenie środowiska. Ponadto proponowana zmiana rozszerza upoważnienie do wydania rozporządzenia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa o określenie minimalnych kwalifikacji osób przeprowadzających takie szkolenie.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 11 projektowanej ustawy, oprócz ww. zmian związanych z produkcją mięsa na użytek własny wynika z braku uwzględnienia w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego „statków zamrażalni”, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004. Ponadto zmiana ta ma na celu wykreślenie wyrazu „gospodarstw” z wyliczenia typów działalności dotyczących produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, które wyłączone są z obowiązku między innymi przedstawiania projektu technologicznego powiatowemu lekarzowi weterynarii, ponieważ działalność prowadzona w gospodarstwie, która objęta jest zakresem definicji produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zawiera się w pojęciu „produkcja podstawowa” zdefiniowanym w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającym procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 1.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), która również objęta jest zakresem tego wyliczenia.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 12 dotyczy nadania nowego brzmienia art. 20 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego określającego obowiązki powiatowego lekarza weterynarii w zakresie rejestracji i zatwierdzania zakładów oraz prowadzenia rejestrów i wykazów. Proponowana zmiana ustawy wynika z faktu, że podstawą prawną do rejestracji przedsiębiorstw sektora spożywczego jest art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004, a nie art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 853/2004, jak to jest określone w obecnym brzmieniu ustawy. Wskazany w obecnie obowiązującej ustawie art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 853/2004 stanowi, że podmioty działające na rynku spożywczym wprowadzają na rynek produkty pochodzenia zwierzęcego wytwarzane we Wspólnocie wyłącznie w przypadku, gdy zostały one przygotowane lub poddane obróbce w zakładach już zarejestrowanych lub zakładach zatwierdzonych. Natomiast art. 6 ust. 2 stanowi, że każdy podmiot działający na rynku spożywczym powiadamia właściwy organ o każdym przedsiębiorstwie pod jego kontrolą, które uczestniczy

w jakimkolwiek z etapów produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności, w celu rejestracji każdego z takich przedsiębiorstw. Należy zaznaczyć, że odesłanie do art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 853/2004 ogranicza zakres podmiotowy zakładów podlegających rejestracji do zakładów mających bezpośredni kontakt z żywnością, a nie wszystkich przedsiębiorstw sektora spożywczego. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że przepis taki nie uwzględnia zakładów prowadzących działalność polegającą wyłącznie na obrocie lub pośrednictwie w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego bez prowadzenia produkcji. Brak zatem możliwości, mimo obowiązku wynikającego z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 852/2004, rejestracji przez powiatowych lekarzy weterynarii takich zakładów oraz nadawania im weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Mając na uwadze powyższe należy wprowadzić przedmiotową zmianę, umożliwiającą wypełnianie przez organy Inspekcji Weterynaryjnej obowiązków wynikających z prawa wspólnotowego.

Ponadto proponowana zmiana porządkuje kwestie dotyczące prowadzenia przez powiatowego lekarza weterynarii rejestrów i wykazów. Zgodnie z proponowaną zmianą powiatowy lekarz weterynarii będzie prowadzić jeden rejestr dla wszystkich zakładów podlegających rejestracji i odrębny wykaz, do którego wpisywane będą tylko zakłady zatwierdzone, a także odrębny wykaz, do którego wpisywane będą tylko podmioty prowadzące działalność podlegającą rejestracji, a niepodlegającą zatwierdzeniu.

Jednocześnie proponowana zmiana rozszerza katalog decyzji wydawanych przez powiatowego lekarza weterynarii związanych z procesem rejestracji lub zatwierdzania zakładów o decyzje dotyczące wpisu do rejestru oraz wykreślenia z rejestru zakładów podlegających rejestracji zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004.

Ponadto proponowana zmiana reguluje kwestie prowadzenia rejestru działalności ograniczającej się tylko do produkcji podstawowej, z wyłączeniem prowadzenia fermy drobiu pozyskującej jaja konsumpcyjne, czyli np. utrzymywanie stada krów mlecznych i pozyskiwanie od nich mleka, utrzymywanie stad brojlerów, hodowlę świń lub ryb. Działalność ta podlega obowiązkowi rejestracji zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 852/2004, ale jednocześnie działalność ta podlega rejestracji przez powiatowego lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i jest tam określona jako działalność nadzorowana. W związku z powyższym, aby uniknąć podwójnego rejestrowania przez powiatowego lekarza weterynarii tej samej działalności na podstawie dwóch różnych ustaw, proponuje się, aby przepisy art. 20 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego nie miały zastosowania do rejestracji działalności ograniczającej się tylko do produkcji

podstawowej, z wyłączeniem prowadzenia działalności polegającej na utrzymywaniu drobiu w celu pozyskiwania jaj konsumpcyjnych przeznaczonych do wprowadzenia na rynek, podlegającej rejestracji jako działalność nadzorowana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Obowiązek rejestracji prowadzenia fermy drobiu pozyskującej jaja konsumpcyjne wynika oprócz ww. art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004, również z przepisów dyrektywy Rady 1999/74/WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony kur niosek (Dz. Urz. WE L 203 z 3.08.1999, str. 53; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 26, str. 225) oraz dyrektywy Komisji 2002/4/WE z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie rejestracji zakładów hodujących kury nioski, objętych dyrektywą Rady 1999/74/WE (Dz. Urz. WE L 30 z 31.01.2002, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 35, str. 117). Mając na uwadze, że przepisy ww. dyrektyw wymagają, aby fermy drobiu utrzymujące powyżej 350 kur niosek i pozyskujące jaja konsumpcyjne oprócz ww. rejestracji posiadały również odpowiedni numer, który wskazuje między innymi na system hodowli, w jakim utrzymywane są kury nioski (wolno wybiegowy, ściółkowy, klatkowy albo ekologiczny) oraz że ww. wymagania wdrożone są w przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego uznano, że ten typ działalności, mimo że zalicza się do produkcji podstawowej podlegającej rejestracji również na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nie powinien zostać wyłączony z przepisów dotyczących rejestracji działalności zawartych w przepisach zmienianej ustawy.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 13 lit. a projektowanej ustawy ma na celu umożliwienie rejestracji sprzedaży bezpośredniej produktów pszczelich przez osoby, które nie posiadają własnych gospodarstw rolnych i nie prowadzą działalności gospodarczej, a także umożliwienie rejestracji sprzedaży bezpośredniej tusz zwierząt łownych przez koła łowieckie, będące dzierżawcami obwodów łowieckich, oraz podmioty prowadzące ośrodki hodowli zwierzyny, będące zarządcami obwodu łowieckiego na podstawie decyzji Ministra Środowiska. Obecnie podmioty zamierzające prowadzić działalność polegającą na sprzedaży bezpośredniej powinny przed jej rozpoczęciem złożyć wnioski o wpis do rejestru zakładów do właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii. Do wniosku powinien być dołączony jeden z dokumentów wskazanych w art. 21 ust. 3 pkt 1 – 4 zmienianej ustawy, tj. albo aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, albo zaświadczenie z ewidencji działalności gospodarczej, albo kopia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, albo zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarstw rolnych.

W przypadku osób fizycznych, często w wieku emerytalnym, zajmujących się produkcją produktów pszczelich na małą skalę, np. mających kilka pni pszczelich zlokalizowanych na terenach rekreacyjnych i prowadzących sprzedaż bezpośrednią takich produktów, nie jest możliwe dołączenie do wniosku o rejestrację jednego z ww. dokumentów. Zmiana przewiduje, że takie osoby do wniosku o wpis do rejestru zakładów zamiast ww. dokumentów mogą dołączyć oświadczenie o utrzymywaniu pszczół.

Podobnie niemożliwe jest dołączenie do wniosku o rejestrację jednego z ww. dokumentów, w przypadku kół łowieckich będących dzierżawcami obwodów łowieckich oraz zarządców obwodu łowieckiego prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny, ponieważ podmioty te nie podlegają wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego ani też do ewidencji działalności gospodarczej. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.) Polski Związek Łowiecki jako zarządca obwodów łowieckich, za pośrednictwem ośrodków hodowli zwierzyny, oraz koła łowieckie jako dzierżawcy obwodów łowieckich mają prawo prowadzić działalność gospodarczą w zakresie obrotu m.in. tuszami pozyskanej zwierzyny. Ponieważ Polski Związek Łowiecki oraz zrzeszone w nim koła łowieckie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1995 r. – Prawo łowieckie, posiadają osobowość prawną, nie podlegają wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. Również ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2005 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) nie ma zastosowania w odniesieniu do działalności Polskiego Związku Łowieckiego jako zarządcy obwodów łowieckich oraz do kół łowieckich.

Mając na uwadze powyższe w projekcie ustawy proponuje się, aby do wniosku o rejestrację zakładu koła łowieckie dołączały zaświadczenie właściwego organu Polskiego Związku Łowieckiego o nabyciu przez koło łowieckie, będące dzierżawcą obwodu łowieckiego, członkostwa w Polskim Związku Łowieckim oraz osobowości prawnej, zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1995 r. – Prawo łowieckie. Natomiast w przypadku zarządców obwodów łowieckich prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny proponuje się, aby do ww. wniosku dołączane było zaświadczenie ministra właściwego do spraw środowiska o prowadzeniu ośrodka hodowli zwierzyny przez zarządcę obwodu łowieckiego na podstawie decyzji Ministra Środowiska wydanej na podstawie art. 28 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 19 października 1995 r. – Prawo łowieckie.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 13 lit. b dodaje decyzję o warunkowym zatwierdzeniu zakładu do katalogu decyzji, przy wydawaniu których powiatowy lekarz weterynarii nadaje zakładom weterynaryjnym numer identyfikacyjny. W procesie

zatwierdzania zakładu, powiatowy lekarz weterynarii może – zgodnie z art. 31 ust. 2 rozporządzenia nr 882/2004 – dokonać warunkowego zatwierdzenia zakładu. W obecnym brzmieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego przewiduje się nadawanie weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego tylko przy wydawaniu decyzji o rejestracji lub zatwierdzeniu zakładu. W związku z powyższym należy uwzględnić nadawanie weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego również w decyzji zatwierdzającej warunkowo zakład.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 13 lit. c dotyczy nadania nowego brzmienia pkt 2 w ust. 5 w art. 21 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, będącego upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia regulującego sposób ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego nadawanego zakładom przez powiatowego lekarza weterynarii. Zmiana ta wynika z konieczności uwzględnienia obowiązku nadawania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego również zakładom zajmujących się wyłącznie obrotem lub pośrednictwem w obrocie żywnością pochodzenia zwierzęcego bez prowadzenia produkcji i jest konsekwencją proponowanych zmian brzmienia art. 20 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego. W obecnym brzmieniu tego upoważnienia jednym z elementów, który powinien być możliwy do zidentyfikowania na podstawie weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego, jest „miejsce produkcji”, co zgodnie z definicją produkcji zawartą w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego nie obejmuje prowadzenia takiej działalności jak obrót lub pośrednictwo w obrocie żywnością pochodzenia zwierzęcego bez prowadzenia produkcji. W związku z powyższym określenie to w proponowanej zmianie zastąpi sformułowanie „miejsce prowadzenia działalności”.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 14 projektowanej ustawy wynika z konieczności usystematyzowania wykazów prowadzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, w związku ze zmianami proponowanymi w art. 1 pkt 12 oraz wprowadzeniem obowiązku prowadzenia przez Głównego Lekarza Weterynarii wykazu zakładów, którym nadano uprawnienia do produkcji na rynek państw trzecich. Przepisy art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego nakładają na Głównego Lekarza Weterynarii obowiązek sporządzania, na podstawie danych otrzymanych od powiatowych lekarzy weterynarii, rejestrów zakładów, wykazu podmiotów prowadzących działalność podlegającą rejestracji oraz wykazu zakładów zatwierdzonych. Jednocześnie przepisy art. 21a ww. ustawy nakładają na powiatowego lekarza weterynarii obowiązek umieszczania

w prowadzonym przez niego rejestrze zakładów informacji o nadaniu danemu zakładowi uprawnienia do produkcji na rynek państw trzecich. W związku z obowiązkiem, określonym w art. 22 ust. 1 ww. ustawy, przekazywania informacji zawartych w rejestrach i wykazach prowadzonych przez powiatowego lekarza weterynarii, Główny Lekarz Weterynarii dysponuje danymi dotyczącymi wszystkich zakładów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którym nadano uprawnienia do produkcji na rynek państw trzecich. Uwzględniając powyższe proponuje się, aby Główny Lekarz Weterynarii prowadził wykaz podmiotów prowadzących działalność podlegających rejestracji, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność w zatwierdzonych zakładach, wykaz zatwierdzonych zakładów oraz wykaz zakładów, którym nadano uprawnienia do produkcji na rynek państw trzecich.

Natomiast zmiana proponowana w art. 1 pkt 16 projektowanej ustawy ma na celu rozszerzenie katalogu naruszeń, za które przewiduje się kary pieniężne. Zmiana przewiduje, że prowadzący przedsiębiorstwo sektora spożywczego będzie podlegał karze pieniężnej w przypadku niewykonywania obowiązków lub naruszania wymagań weterynaryjnych określonych w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie. Zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego kary pieniężne za niewykonywanie obowiązków lub naruszanie wymagań określonych w tej ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie przewidziane były tylko dla osób, które prowadzą produkcję produktów pochodzenia zwierzęcego. Uwzględniając powyższe oraz biorąc pod uwagę, że zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego „produkcja” oznacza „co najmniej jedną z następujących czynności: pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport” konieczne jest stosowanie kar pieniężnych za takie naruszenia ustawy, które nie są objęte określeniem „produkcja”, czyli np. niedopełnienie obowiązku rejestracji przedsiębiorstwa zajmującego się pośrednictwem w sprzedaży żywności pochodzenia zwierzęcego.

Ponadto w art. 2 projektu ustawy, w związku z proponowanymi w projekcie ustawy zmianami brzmienia przepisów upoważniających do wydania aktów normatywnych, wprowadzono przepisy przejściowe utrzymujące w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie zmienianych przepisów upoważniających do czasu wejścia w życie nowych aktów wykonawczych, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Ponadto w art. 3 projektu ustawy, w związku z proponowanymi zmianami dotyczącymi prowadzenia przez powiatowego lekarza weterynarii rejestrów i wykazów,

wprowadzono przepis utrzymujący ważność prowadzonych uprzednio – zgodnie z zasadami określonymi w art. 20 ust. 1 zmienianej ustawy – rejestrów i wykazów. Równocześnie w art. 3 projektu ustawy, w związku z proponowanymi zmianami w art. 1 pkt 10 projektu ustawy dotyczącymi zmiany organu udzielającego upoważnień dla podmiotów przeprowadzających szkolenia myśliwych, wprowadzono przepis utrzymujący w mocy upoważnienia wydane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, z zastrzeżeniem, że upoważnienia te tracą ważność, w przypadku gdy zmianie uległa jedna lub więcej przesłanek, stanowiących podstawę do udzielenia tego upoważnienia.

Projekt ustawy znajduje się w Programie prac legislacyjnych Rady Ministrów na okres lipiec – grudzień 2009 r.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie art. 7 tej ustawy.

Projekt ustawy ze względu na przedmiot jego regulacji nie będzie podlegał obowiązkowi notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

- 1) podmioty zajmujące się pozyskiwaniem, wytwarzaniem i przetwarzaniem oraz wprowadzaniem na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego, w szczególności prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego oraz działalność polegającą wyłącznie na obrocie lub pośrednictwie w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego, podmioty zamierzające prowadzić ubój zwierząt przeznaczonych na użytek własny,
- 2) podmioty upoważnione do przeprowadzania szkoleń dla myśliwych,
- 3) organy Inspekcji Weterynaryjnej, w szczególności powiatowi lekarze weterynarii.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na zwiększenie obciążeń dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Potrzebne środki finansowe pochodzić będą ze środków budżetu przeznaczonych na funkcjonowanie Inspekcji Weterynaryjnej, przy czym wprowadzone w projekcie zmiany nie wpłyną na wzrost wydatków ze środków budżetowych przeznaczonych na funkcjonowanie tej Inspekcji. Przykładowo za wydawanie tzw. świadectw zbiorczych (art. 1 pkt 3 projektu ustawy) urzędowy lekarz weterynarii będzie pobierać opłaty od zainteresowanych podmiotów, w związku z czym ich wydawanie nie będzie powodować dodatkowych wydatków. Natomiast wprowadzony obowiązek rejestracji przez powiatowego lekarza weterynarii podmiotów pośredniczących w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych, ponieważ już w obecnym stanie prawnym każdy powiatowy lekarz weterynarii ma obowiązek prowadzić odpowiednie rejestry, w związku z czym zmiana przepisów w tym zakresie nie zwiększy wydatków Inspekcji Weterynaryjnej związanych z ich prowadzeniem.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Do zwiększenia konkurencyjności polskich przedsiębiorców zajmujących się produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego na rynku państw trzecich powinna być wprowadzona w projekcie ustawy możliwość wydawania przez urzędowych lekarzy weterynarii tzw. świadectw zbiorczych, w które zaopatruje produkty pochodzenia zwierzęcego wywożone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich, w przypadku gdy produkty te były czasowo przechowywane przed wywozem w innym zakładzie niż zakład produkcji. Dotychczas niektóre państwa trzecie podważały praktykę wysyłania przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z różnych zakładów, które zostały przed wysyłką zebrane w jednym zakładzie, z wieloma świadectwami zdrowia. Tak więc powyższa zmiana ma na celu doprowadzenie do sytuacji, w której, z przyczyn administracyjnych, nie będą kwestionowane przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego eksportowane z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państw trzecich, co powinno spowodować wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

Proponowane w projekcie ustawy zmiany powinny przyczynić się również do wzrostu przedsiębiorczości, między innymi dzięki rozszerzeniu zakresu prowadzenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, wprowadzeniu możliwości dokonywania uboju zwierząt w celu pozyskania mięsa na użytek własny. Pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości powinno również wpłynąć ułatwienie rejestracji działalności przez podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią miodu lub tusz zwierząt łownych przez koła łowieckie będące dzierżawcami obwodów łowieckich oraz zarządcę obwodu łowieckiego prowadzącego ośrodki hodowli, w związku z rozszerzeniem katalogu dokumentów, które mogą być przedstawiane powiatowemu lekarzowi weterynarii przy rejestracji.

Również wprowadzony w projekcie ustawy obowiązek rejestracji działalności polegającej wyłącznie na obrocie lub pośrednictwie w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego nie powinien negatywnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości, gdyż polegać będzie on jedynie na zgłoszeniu prowadzonej działalności właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii i wniesieniu opłaty skarbowej (obecnie w wysokości 10 zł), związanej z wydaniem decyzji administracyjnej o wpisie do rejestru zakładów i nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

Dotyczy to w szczególności nowelizacji przepisów regulujących działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, które mają na celu ułatwienie i zniesienie ograniczeń dla podmiotów prowadzących tego typu działalność. Obecnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są zarejestrowane 1264 zakłady prowadzące ten typ działalności. Przewiduje się, że rezygnacja z zawężenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej jedynie do niewielkiej części produkcji zakładu, jak wynika z obecnie obowiązującego brzmienia art. 13 ust. 2 przedmiotowej ustawy, i wprowadzenie wielkości dostaw jako jednego z warunków uznania działalności za marginalną, lokalną i ograniczoną umożliwi drobnym wytwórcom prowadzenie w większym zakresie sprzedaży niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego na lokalnym rynku krajowym. Dotyczy to zwłaszcza regionów, w których prowadzenie tego typu działalności lokalnej na niewielką skalę jest najbardziej rozpowszechnione, czyli województwa mazowieckiego (270 zakładów), śląskiego (157 zakładów), wielkopolskiego (139 zakładów) oraz małopolskiego (129 zakładów) i łódzkiego (90 zakładów). Zmiana ta być może przyczyni się do rozpoczęcia prowadzenia tego typu działalności przez przedsiębiorców z tych regionów kraju, gdzie obecnie działalność ta nie jest zbyt rozpowszechniona, tj. z terenu województwa podkarpackiego (27 zakładów), opolskiego (32 zakłady) oraz lubelskiego (33 zakłady).

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi, takimi jak Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Rada Gospodarki Żywnościowej, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Konfederacja Pracodawców Polskich, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajowa Rada

Spółdzielcza, Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Weterynarii, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius” , Ogólnopolskie Stowarzyszenia Techników Weterynarii ESKULAP, Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Owczarski, Polski Związek Hodowców Koni, Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie, Polski Związek Pszczelarski, Stowarzyszenie Pszczelarzy Zawodowych, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz, Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza w Warszawie, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi, Ogólnopolski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Przepiórek, Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Zrzeszenie Hodowców Nutrii, Krajowy Związek Hodowców Królików, Polski Związek Hodowców Królików, Polska Federacja Związków Hodowców Szynszyli, Centralny Związek Hodowców Szynszyli z siedzibą w Piątkowisku, Polski Związek Hodowców Strusi, Polski Związek Branżowy Hodowców Jeleniowatych, Związek Rzemiosła Polskiego, Polski Związek Producentów, Eksporterów i Importerów Mięsa, Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego, Związek Prywatnych Przetwórców Mleka, Polskie Stowarzyszenia Przetwórców Ryb, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich, Polskie Towarzystwo Rybackie, Związek Producentów Ryb, Krajowy Związek Zrzeszeń Producentów Ryb, Polska Federacja Producentów Żywności, Polski Związek Łowiecki, Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI, Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dzierżawców i Administratorów Nieruchomości Rybackich Skarbu Państwa, Ogólnopolski Związek Pracodawców Rybackich, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb, Stowarzyszenie Armatorów Łodziowych, Stowarzyszenie Armatorów Rybackich, Stowarzyszenie Rybaków Zalewu Wiślanego, Sztab Kryzysowy Rybołówstwa, Zrzeszenie Rybaków Zalewu Szczecińskiego, Kamieńskiego i Jeziora Dąbie, Polskie Towarzystwo Rybackie Zakład Hodowli Ryb Łososiowatych w Rutkach, Stowarzyszenie Producentów Ryb

Łososiowatych, Polski Związek Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Augustowsko-Podlaskie Stowarzyszenie Eko-Rolników, Zrzeszenie Wytwórców Polskiego Rolnictwa Ekologicznego, Polski Klub Ekologiczny, Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych oraz ze Związkiem Powiatów Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Do projektu ustawy uwagi zgłosił Związek Rzemiosła Polskiego. Pierwsza z uwag zgłoszonych przez Związek Rzemiosła Polskiego dotyczyła nowelizacji art. 11a ust. 1 pkt 2 oraz art. 17 ust. 1a przedmiotowej ustawy w zakresie produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny i wskazywała, że przyjęte rozwiązania nie prowadzą do kompleksowego uregulowania kwestii ubojów określonych gatunków zwierząt na terenie gospodarstwa w celu produkcji mięsa na użytek własny. Związek Rzemiosła Polskiego zaproponował, aby projektowany przepis tworzył podstawy do egzekwowania prawa w zakresie ubojów prowadzonych przez rolnika z zachowaniem dobrostanu zwierząt podczas uboju, spełnieniem podstawowych wymagań sanitarnych, weryfikowanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, i z zachowaniem pełnego nadzoru ze strony tej Inspekcji, łącznie z prowadzeniem ewidencji zwierząt poddawanych ubojowi w celu monitorowania ubojów prowadzonych poza rzeźnią i ograniczenia tzw. „szarej strefy” w branży mięsnej. Powyższa uwaga nie została uwzględniona w treści projektu, ponieważ w przedmiotowym projekcie kwestie te zostały już uregulowane.

Wprowadzone w projekcie ustawy zmiany dotyczące produkcji mięsa na użytek własny, tj. zmiany art. 11a ust. 1 pkt 2 oraz art. 17 ust. 1a ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego mają na celu umożliwienie przeprowadzenia uboju zwierząt w celu pozyskania mięsa na użytek własny posiadacza zwierzęcia w gospodarstwie, w którym to zwierzę było utrzymywane, jak również w innym gospodarstwie. Wymagania dla punktów usługowych zostaną określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego. Rozporządzenie to określi m.in. minimalne wymagania dla miejsc, w których będzie można dokonać uboju zwierząt, kwestie dotyczące dobrostanu oraz zasady przekazywania informacji o dokonanych ubojach Inspekcji Weterynaryjnej.

Jednocześnie już obecnie obowiązujące przepisy prawa regulują kwestie karania podmiotów, które postępują z mięsem pozyskanym na użytek własny niezgodnie z obowiązującymi zasadami. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenie przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 22, z późn. zm.),

w przypadku wprowadzenia na rynek mięsa pochodzącego z produkcji mięsa na użytek własny można otrzymać karę pieniężną w wysokości od 1000 do 5000 zł. Natomiast za niespełnienie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na użytek własny – od 100 do 2000 zł.

Druga z uwag zgłoszonych przez Związek Rzemiosła Polskiego dotyczyła pominięcia kwestii handlu hurtowego w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej. Powyższa uwaga również nie została uwzględniona w treści projektu.

Przepis, o którym mowa w art. 1 ust. 5 lit. b (ii) rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego wyklucza możliwość dokonywania dostaw przez zakłady prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną do zakładów prowadzących handel hurtowy. Dostawy żywności pochodzenia zwierzęcego z zakładu detalicznego prowadzącego działalność marginalną, lokalną i ograniczoną mogą być realizowane wyłącznie do innych zakładów detalicznych, które zaopatrują konsumenta końcowego.

Kwestia ta została również wyjaśniona w preambule (motyw 12 – 13) do ww. rozporządzenia (WE) nr 853/2004. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które prowadzą produkcję żywności ukierunkowaną przede wszystkim na prowadzenie dostaw produktów do innych przedsiębiorstw, np. działalność hurtowa, mają zastosowanie przepisy rozporządzenia (WE) nr 853/2004, z wyjątkiem przedsiębiorstw prowadzących jedynie składowanie lub transport produktów – w tym wypadku mają zastosowanie wyłącznie szczególne wymagania dotyczące temperatury ustanowione w załączniku III do tego rozporządzenia. W przypadku zaś przedsiębiorstw prowadzących handel detaliczny oraz dostawy do innych zakładów detalicznych w ograniczonym zakresie państwowym członkowskim pozostawiono swobodę co do rozszerzania lub ograniczania stosowania przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 na mocy prawa krajowego.

W związku z powyższym, w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej dostawy produktów pochodzenia zwierzęcego mogą być prowadzone wyłącznie do innych zakładów detalicznych zaopatrujących konsumenta końcowego, z wykluczeniem handlu hurtowego.